

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av statstjänstemannalagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 september 2007 en proposition med förslag till lag om ändring av statstjänstemannalagen (RP 63/2007 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- arbetsmarknadsjurist Jussi Luomajärvi, finansministeriet
- jurist Heikki Sipiläinen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf även som representant för Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- samordnare för samhällsrelationer Päivi Järvinen, Löntagarorganisationen Pardia rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i statstjänstemannalagen.

Bestämmelserna om diskriminering ändras så att de motsvarar Europeiska unionens krav, tjänstemännens rättsliga ställning förbättras och en minskning av andelen visstidsanställda bland

tjänstemännen eftersträvas. Avsikten är att tjänstemännen lättare ska kunna söka sig till nya uppgifter hos staten som arbetsgivare. Dessutom görs vissa ändringar av teknisk natur i lagen.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Propositionen innehåller flera enskilda ändringsförslag. Gemensamt för dem är att de förbättrar tjänstemännens rättsliga ställning, vilket utskottet ser som viktigt och positivt. Statstjänstemannalagen (750/1994) föreslås bli reviderad så att den uppfyller EU-kraven på förbud mot diskriminering. I lagen ska det därför nämnas att diskriminering på grund av sexuell läggning är

förbjuden. Dessutom förbättras rättsskyddet för tjänstemän som har ett tjänsteförhållande för viss tid, avstängts från tjänsteutövning eller genomgår en provotid. Regleringen av skyldigheten att visa upp läkarintyg lyfts upp på lagnivå.

Begreppet tjänsteförhållande för viss tid upptod när statstjänstemannalagstiftningen totalreviderades och den gällande statstjänstemannalagen stiftades (FvUB 5/1994 rd — RP 291/1993 rd). Till uppgifter som tidigare sköts av tjänste-

förrättande eller tillfälliga tjänstemän utnämndes därefter tjänstemän för tjänsteförhållanden för viss tid.

I 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen föreskrivs att en person kan utnämnas till ett tjänsteförhållande för viss tid om arbetets art, interimistisk skötsel av uppgifter som hör till en vakant tjänst eller praktik kräver det. Av förvaltningsutskottets betänkande FvUB 5/1994 rd framgår att statliga tjänsteförhållanden i regel bör bygga på ett system med tjänster. Dessutom står det bl.a. att utnämmandet till ett tjänsteförhållande för viss tid utgör ett undantag från den här huvudregeln och att tillämpningen av undantaget bör vara avgränsad till de lagfästa villkoren, som bör tolkas restriktivt.

Utskottet har i olika sammanhang påpekat att tjänsteförhållanden för viss tid förekommer i stor utsträckning. Därför välkomnar utskottet förslaget att det i utnämningsbrevet ska anges en grund för tjänsteförhållandet för viss tid eller utnämningen till en tjänst för begränsad tid enligt 9 § 2 mom. Med stöd av det föreslagna 9 § 3 mom. ska tjänstemannen dessutom utnämnas för hela den tid som utgör grund för visstidsanställningen, om inte något annat beslutas av särskilda skäl.

Enligt 56 § i den gällande lagen har tjänstemannen rätt till ersättning om han eller hon blivit utnämnd för viss tid utan lagfäst grund eller utan giltigt skäl upprepade gånger i följd. Den föreslagna regleringen blir bristfällig om tjänstemannen utan lagfäst särskilt skäl har utnämnts för endast en del av den period som utgör grund för visstidsanställningen, framhåller utskottet.

Tjänstemannen skulle inte ha rätt till ersättning ifall grunden för visstidsanställning i sig är laglig men det inte finns något lagfäst särskilt skäl att dela upp tjänsteförhållandet. För att undvika det här föreslår utskottet att 56 § i lagförslaget ändras.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

att lagförslaget i övrigt godkänns i enlighet med propositionen men 56 § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

56 §

En tjänsteman som har utnämnts för viss tid utan någon sådan grund som föreskrivs i 9 § 1 eller 2 mom. *eller utan något särskilt skäl som föreskrivs i 9 § 3 mom.* eller som utan giltigt skäl upprepade gånger i följd med stöd av 9 § 1 eller 2 mom. har utnämnts för viss tid har, när hans tjänsteförhållande till ämbetsverket upphör till följd av att han inte längre utnämns till tjänsteman vid ämbetsverket, rätt att av ämbetsverket få en ersättning som motsvarar lön för minst 6 och högst 24 månader. (*Utesl.*) Tjänstemannanämnden beslutar om utbetalningen av ersättningen.

Helsingfors den 26 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Maarit Feldt-Ranta /sd
Juha Hakola /saml
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /gröna
Oiva Kaltiokumpu /cent
Elsi Katainen /cent

Timo Korhonen /cent
Valto Koski /sd
Outi Mäkelä /saml
Petri Pihlajaniemi /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Unto Valpas /vänst
Tuula Väättäinen /sd
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.